

APŽVALGA.

SUSIRŪPINO „NEGRAŽIOM“ MERGINOM.

Šiaur. Amerikos „Laisvės“ paduoda ilgas citatas žydų socialistų vado Abraomo Cahano straipsnio, kurį jis parašė „Forwardse“, sugrįžęs iš Sov. Respublikos, kurią jis buvo ilgokai laukęs. Reikia žinoti, kad minėtas Cahanas yra aršus priešas SSSR. Nuo pat Lapkričio Revoliucijos jis ją spaudė ugnimi, vienok Sovietų valdžia jį išleido ir nevaržė jo daromų tyrinėjimų, ką jis pats prisipažįsta. Negalėdamas dėl nieko rimto prikibti prie Sovietų vyriausybės, p. Cahanas dejuoja dėl „negražių“ merginų. Esą šiuo tarpu SSSR nėra kračių, todėl negražioms merginoms vargas. Pasak jo,

„Negražiai merginai dabar yra sunkiau gauti vyrą negu kada pirma... Kuomet kračių-pasogų sistema buvo madoj, tai dar galima buvo įsukt vyru, privilioti vyrą keliais tūkstančiais rublių, bet dabar biednai negražiai mergaitėi veikiausiai taip ir lemta yra pasilikti senmergė“.

Tai, mat, kaip nusideda Sovietų Vyriausybė! Ji panaikino pirkimą ir pardavimą merginų. Juk kračiai yra niekas kitas, kaip tik savos rūšies pirklyba merginoms. Verkti ir dejuoti dėl to, kad panaikinus kračių sistemą daug „negražių“ merginų liks senmergėms, gali tik tiki, kai p. Cahanas. Jei-gu, daleiskim, ir randasi „negražių“ merginų, tai panašių yra ir vyrų. Abu „negražūs“ vienas kitam gali būti gražiausi ir susituokę laimingai gyventi. Pagaliaus, tokio dalyko kaip „gražūs“ ir „negražūs“ pasaulij nėra. Kas vienam gražu, tai kitam priešingai. Apie tai rašyti ir dėl to rūgoti gali tik tokie marksistai, kai p. Cahanas.

LIETUVA GENEVOJ.

Šiuos žodžius rašant Ginevoj susirenka Tautų Lygos Taryba, kuriai pavesta risti pastarieji Lietuvos-Lenkijos kiverčiai dėl Vilnijos. Lietuvą, sakoma, atstovausiąs Voldemaras. 99 nuoš. galima tikėtis, kad Vilnijos klausimas bus išspręstas Lietuvos nenaudai. Svarbiausia todėl, kad (1) Lenkiją remia ir palaiko Francūzija, Anglija ir Italija, kurios trokšta laikyti ją kaip savo vasalą prieš Sovietų Respubliką ir (2) Lietuvą atstovauja tokis asmuo, kurio niekas nerinko, bet jis pats, kaip banditas su savo kolega Smetona, smurto keliu šalies galią pasigriebė. Kas krepš domės į balsą tokios valdžios, kuri neturėjo ir nebūtu visoj šalyj pasitikėjimo!

Gali būti dar ir taip, kad šis Lietuvos fašistinės valdžios žingsnis yra daromas tiksliai, kad greičiau ne tik Vilnijai, ale visą Lietuvą atidavus į Pilsudskio sėbrų rankas. Pagyvensime, pamatysime!

DELEI KASTIŽANIŠKO ŽODYNO.

Daugelis draugų skaitytojų klausia, kada mes pagaminsim lietuvių-kastižanų kalbos žodyną, kuris yra būtina reikalingas. Į taji klausimą teigiamą atsakymą duoti nebegalima. Pagaminti gerą žodyną (kokia šiukšlė neapsimoka leisti) ims laiko. Reikia suprasti, kad pagaminti žodyną asmuo turi mokėti ne vien tik lietuvių ir kastižanų kalbas gerai, bet dar ir šaltinė didesnė kalba (kai anglų, francūzų arba rusų) reikia pažinti. Pas mus tokių žmonių kol-kas nesiranda. Kuris moka lietuvių ir kitą kurią kalbą—nežino kastižanų. Žinantis pastarąją—nemo-kia lietuvių kalbos. Tik tas, draugai, labiausiai ir trugdo mums darbą su žodyno gaminimu.

ARKLIAI IR BIEDNI VAIKAI.

Gyvuliams Gelbėti Draugija (Argentinoje) nutarė parūpinti ir kitus verstų rūpinti arklius šiaudines skrybėles vasarai, kad uždengus galvas tu gyvulių, kurie karščiuose turi vilti sunkius vežimus. Žymėdamas taji faktą vietinis kairiosios orijentuotės žurnalas „Claridad“ pastebi:

„Tuojau po perskaitymui šito sensacinio nutarimo mums atsisotjo prieš akis vaizdas, kuo pataptų Buenos Aires, jei vyriausybė pakviestų iš visos Respublikos nuskurusius vaikus, kad juos krikščioniškai aprengus. Tikrėnybėje nesuprantame iš kur gali būti arklys brangesnis už vaiką arba viceversa.“

Nereikia šaukti nė iš visos respublikos, pakanka tų vargšų-driskių čia pat, Buenos Atrėje, kuriuos arkliai pralens: pastarieji vaikščios su naujom šiaudinėm skrybėlėm, o tūkstančiai vargšų kėdikų—be jokių. Už arklius, mat, pinigai mokėta ir todėl žiūrima, kad jis ilgiau gyventų ir savininkui neštų naudos. Ko daugiau galima tikėtis iš tos sistemos, kuri yra paremta tik ant pelno“!

KLYSTI, P. WATSON!

Jungt. Valstijų žemesniojo buto narys p. Henry Watson andai kalbėdamas Vashingtone su spaudos atstovais smarkiai stojo už tai, kad kuoveikiasiai būtų įsteigtas geležinkelis tarpe Šiaur. ir Pietų Amerikos. Tas reikalinga todėl, kad surišus tarpuriau šiuodu kontinentu. Esą

„Pietų Amerika turi prieš save didelę ateitį. Tarpe kitų šavo skaitlingų gamtos dovanų skaitosi vario mainos ir mineralinės trąšos Čilėje; aliejus Peru, blėta Bolivijoje, brangūs akmenys Ecuadore ir Columbijoj, ir žemdirbystės produktai Argentinaj.“

Tas tiesa, kad Pietų Amerika turtinga. Tik todėl Šiaur. Amerikos ir viso pasaulio kapitalistai ir susirūpino čia plakti visokiais būdais. Bet p. Watson, as klysta, kuomet jis sako, kad

„Liaudis Pietų Amerikos respublikų yra draugas Jungtinių Valstijų. Mūsų komercija Pietų Amerikoj auga labai sparčiai.“

Kiekvienas, kuris kiek tiek tui atmerkęs akis mato kaip tik priešingai. Pietų Amerikos liaudis yra nusistatčiusi prieš Šiaurės Ameriką (kapitalistus ir jų valdžią). Vashingtono valdžios žygiai pirmu Meksikoj, o dabar mažutėj Ncaraguo; nužudymas Sacco ir Vanzetti smarkiai sukėlė Pietų Amerikos žmones prieš save. Juk da ir šiandien po tokį Buenos Aies miestą skleidžiama literatūra, raginanti boikotuoti Šiaur. Amerikos produktus.

DELEI SOVIETŲ VYRIAUSYBĖS PASIŪLYMŲ.

Argentinios didžioji (kapitalistų) spauda, kai ir viso pasaulio tos rūšies laikraštija, Sovietų Respublikos delegacijos Ginevoj pasiūlymus išjuokė ir gyvenimą juos vykdyti surado „nepraktiškais“. Pasak „La Prensos“, iš taškarėgio grynai idealistinio, rusų propozicija yra puiki, bet praktikon pritaikyti esanti negalima. Kitaip į tai visgi žiūri socialistai. Jų dienraštis „La Vanguardia“ pastebi, kad

„Žiūrįnt į šitą eilę pasiūlymų, neleistina neigti jų praktiškį siekimai ir dvasia, kurioj jie buvo paduoti. Nesiranda, tuo būdu, nė vienas pasiūlymas grynai idealistinis, utopinis, neteisingas, padarytas tikslu pasaulį pasiepti, kaip tvirtina tuli turčių dienraščiai; spausdinami šiame mieste; bet tai planas vykdymo

KĄ LITVINOVAS PASIŪLĖ GENEVOJ KONFRENCIJAI?

Konferencija prirūšimui planų nusiginklavimo kongresui įvyko perėta savaite Ginevoj, Šveicarijoj. Ją šaukė Tautų Lyga ir dalyvavo suvirš 20 valstybių, tarpe kurių buvo Šiaur. Amerikos ir Sovietų Respublikos atstovai. Apie nusiginklavimą buvo tiek daug kalbėta ir rašyta, kad tas klausimas net įkirus pasidarė tiems, kurie skaito liening spaudoj politinius žinias ir straipsnius. Juo daugiau pasaulio kapitalistinių kraštų diplomatai kalba apie nusiginklavimą, tučlabiau jie vis ginkluojasi. Nebūtų kreipta ypa inga domė ir į šią konferenciją, jei joje nebūtų dalyvavusi Sovietų Respublikos asovybė. Pastaroji, kuriai rūpi panaikinti karas už rinkas, kuriai rūpi taika, atkreipė viso pasaulio dėmesį; kiekvienas žiūrėjo, ką-gi sakys tie nelabieji bolševikai?

Darbininkų Respublika mano, kad jau gan plepalų apie taiką, reikia imtis praktiškų žygių. Ir jina tuosius praktiškus sumanymus pasiūlė albamai konferencijai. Atstovys galva Litvinovas patiekė sekačius punktus:

1. Denbilizuoti visokias žemės ir jūrų arines jėgas.
2. Sunkinti visokius ginklus ir kt. kai reikalamas vartojamus dalykus taipgi sunaikinti visus tuos chemikinius dirbinius, kurie galėtų rnauti karui.
3. Panaikinti visus karinius laivus ir karoorlaivynus.
4. Panaikinti konskripciją (versliną emimą į kariuomenę) ir karinio mušro mokymą.
5. Sukurti tam tikrą įstaigą, kuri prižiūrėtų kad bus naikinama tarnavimaskariuomenėje, kaip verstinas taip r savanoriškas.
6. Išleisti tam tikrus įstatymus, draudžiančius šaukti rezervines pajėgas.
7. Sunaikinti visus militariškų laivynų ir rlaivynų stotis (bastijonus).
8. Sunaikinti visus karinių daiktų gaminimo fabrikus, dirbtuves ir industrias.
9. Suspeduoti visus biudžetus ir kitokiai skiriamas sumas pinigų militariams reikalams.
10. Panaikinti visokias karines, laivynines ir rlaivynines ministerijas ir pleisti visokias administracijas, besiliečiančias su tvarkymu ir amyba militariškų dalykų.
11. Išleisti įstatymus, draudžiančius militarišką propagandą ir mokymą.
12. Drasti visokius išradimus, kurie taomi kariniams reikalams.
13. Parūsti patvarkymus ir kovoti prie kiekvieną lauzytoją virš suinėtų punktų.

Sovietų Respublika pažada išpildyti virš urodytą programą sulyg raidės, į pasaulio kapitalistinės valstys tatau sutiks padaryti.

Kadangi usiginklavimo dar-

gyvenimanikos, kuris suteikia būdus įgyvidinimui laipsniškai didelio dar pasiekimui didžiojo siekimo. Nesiranda jamė nė vieno gestorinško, nė jokios pajaukos, it tai planas teisingas, apgalhtas ir praktiškas, kuris sujuodo, nesistebime, tu-las vyriausies, slepiančias savo geiduliu už abejotinų taikos vykdymo dbų.“

Esame tili, kad tokio išsireikimo, kokį pavėme iš vietinio socialistų orgno, jūs nė su žiburiu nerastite kuno „Socialdemokrate“, bei kittse lietuviškų socialistų laikraščitė. Jie zaunis tą, ką zaunija buaziniai laikraščiai.

bas yra didelis ir opus, todėl Sov. Resp. pasiūlo šią programą įvykinti ne vienu užsimojimu, ale per keturis metus laiko.

SSSR pasižada dalyvauti posėdžiuose tos t. v. nusiginklavimo pridabojimo komisijos ir stengsis duoti visokius praktiškus nurodymus ir patarimus, o taipgi dėl jų pritaikymumo tartis.

Perskačius d. Litvinovui virš urodytą, nė vienas kapitalistinių valstybių delegatas nedrįso atsisotiti ir kritikuoti. Pasaulio kapitalistinė spauda, aišku, tuojau suriko, kad šitie pasiūlymai yra „nepraktiški“, kad jie „neapgalvoti“, ir tt. ir tt. Tik darbininkiška spauda, net ir socialistinė (didelė didžiojo), sutinka, kad jei ištikro norima ne plepėti, o nusiginkluoti, tai šitie SSSR priduoti punktai yra praktiški ir priimtini.

Taigi Sovietų Respublikos pasiūlymas taip ir paliktas be diskusavimo, nežiūrint kad tik tam tikslui buvo sušaukta konferencija. Nutarta juos diskusuoti ir svarstyti konferencijoj, kuri įvyks sekančią vasario mėnesį.

O tuo tarpu išrinkta tam tikra neva „saugumo komisija“ kuri išdirbsianti planus, kaip kapitalistinės valstybės galės užtikrinti saugumą, darant nusiginklavimo žygius. Kalbamos komisijos posėdžiuose dalyvaus Šiaur. Am. ir SSSR atstovai kaipo svečiai.

Nereikia nė sakyti, j g kapitalistinėms valstybėms nerūp nusiginklavimas: priešingai, jos tiokš ta šu liais ginkluotis ir suruošti dar basesnį karą negu esame matę, nes prie to jas verčia imperialistiniai troškimai. Tai labai aiškiai parodė pastaroji konferencija ir kapitalistinių diplomatų ir spaudos atsisėdimas link SSSR pasiūlymų.

„RYTOJAUS“ B-VES PAJININKŲ SUSIRINK. REZOLIUCIJOS.

Lietuvos politkaliniams.

Mes, lietuviai darbininkai gyvenantieji Argentinaj, susirinkę 27 spalio 1927 m. savo bendrovės pajininkų susirinkime, kuriame svarstėme ir tarėme savo klases reikalus, tarp kitko prisiminėm sunkų ekonominį ir politinį gyvenimą mūsų viengiančiu darbininkų ir vargingųjų valstiečių pasilikusių anapus vandenyno—Lietuvoj. Mēs žinome, kad kruvinojo Smetono ir Voldemaro fašistinė valdžia žiauriausiai persekioja darb. ir varg. valstiečių organizacijas, kankina, užmušinėja ir kalėjimuos pūdo tūkstančius geriausių Lietuvos dirbančiosios liaudies ūnų ir dukterų!

Todel mēs siunčiame jums, draugai darbininkai, darbininkės ir vargingieji valstiečiai, kovojantiems prieš suvėrėjusią, tankančią Lietuvos liaudies kraują ir ašaroms fašistų valdžią. Kartu mes griežčiausiai smerkiame Smetonos, Voldemaro ir ko negirdėtai žiaurių elgėjų ir pasižadame kiek galėdami remti moraliai ir materialiai visus tuos Lietuvos, kas tik veda kovą prieš fašistinę valdžią. Taipgi mes kviečiame visą lietuvišką išeiviją Pietų Amerikoj, aukauti, kiek kas išgali, Lietuvos darbininkų politiniams kaliniams ir jų šeimynoms pasilikusioms bado globoje. Taip mes elgdami siejime pagreitinsim fašistų viešpatavimo žlugimą Lietuvoj.

Draugams amerikiečiams.

Mes, lietuviai darbininkai gyvenantieji Argentinaj, susirinkę 27 spalio 1927 m. savo bendrovės pajininkų susirinkime, kuriame svarstėme ir tarėme savo klases reikalus, tarp kitko prisiminėm sunkų ekonominį ir politinį gyvenimą mūsų viengiančiu darbininkų ir vargingųjų valstiečių pasilikusių anapus vandenyno—Lietuvoj. Mēs žinome, kad kruvinojo Smetono ir Voldemaro fašistinė valdžia žiauriausiai persekioja darb. ir varg. valstiečių organizacijas, kankina, užmušinėja ir kalėjimuos pūdo tūkstančius geriausių Lietuvos dirbančiosios liaudies ūnų ir dukterų!

Todel mēs siunčiame jums, draugai darbininkai, darbininkės ir vargingieji valstiečiai, kovojantiems prieš suvėrėjusią, tankančią Lietuvos liaudies kraują ir ašaroms fašistų valdžią. Kartu mes griežčiausiai smerkiame Smetonos, Voldemaro ir ko negirdėtai žiaurių elgėjų ir pasižadame kiek galėdami remti moraliai ir materialiai visus tuos Lietuvos, kas tik veda kovą prieš fašistinę valdžią. Taipgi mes kviečiame visą lietuvišką išeiviją Pietų Amerikoj, aukauti, kiek kas išgali, Lietuvos darbininkų politiniams kaliniams ir jų šeimynoms pasilikusioms bado globoje. Taip mes elgdami siejime pagreitinsim fašistų viešpatavimo žlugimą Lietuvoj.

sės reikalus, tarp kitko vienbalsiai nutarėme pasiūsti Jung. Valstijų Draugams ir jų laikraščiams—„Laisvei“, „Vilniai“ ir „Darbininkų Balsui“—karš a, komunistinį, pasveikinimą ir širdingą padėką už taip skaitlingą, visokeriopą paramą mūsų vieninteliui savatrsčiui „Rytojui“. Mes tikimės, draugai amerikiečiai, kad jūs ir ateityje neužmiršite mus!

Lai gyvuoja komunistinis benradarbiavimas, vienybė!

Prieš fašistus Argentinaj.

„Rytojaus“ b-vės pajininkų visuotiname susirinkime, lapkričio 27 d. 1927, nutarta pasmerkti visus tuos gaivalus, kurie skundžia ir išdavinėja pažangiuosius lietuvius darbininkus. Kaip žinoma, skundimo ir išdavinėjimo lizdu patapo Lietuvos konsulatas, kurio vedėju yra p. Skinkis.

Pajininkų susirinkimas reiskia griežtą pasmerkimą visiems skundėjams ir išdavinėtojams. Jis šaukia visus lietuvius darbininkus, kurie iki šiol per neapsižiūrėjimą, buvo įtraukti į skundikų-fašistų lizdą dr-ją „Lietuvą“, mesti tuos išdavinėtojus ir stoti prie darbininškos apšvietos, organizacijos ir kultūros darbo, kurį dirba mūs savatrsčiai „Rytojus“, L-DADPA ir kitos pažangiosios organizacijos.

Šalin skundikai fašistai!

Lai gyvuoja darbininkiška vienybė ir apšvietal

Rezoliucijų komisija.

„LAISVĖS“ CHORO VARGAI IR ATEITIS.

Negalima sakyti, kad mūsų „Laisvės“ choras jau gyvuoja, jis dar tik skursta. Skurdimo priežastys aiškios:—maža darbštumo, mažas atydos. Choristai, reik pripažinti, dainuoja gerai, rik administracija blogai tvarko.

Dabar administracijos užduotis—organizuoti rėmėjų skyrių, kuris bus dainuojančiojo skyriaus globėjas. Rėmėjai didžiojo arba ir visai bus nedainininkai, bet chorui jie bus šimteriopai naudingi žmonės. Jie rūpinsis spektakliais, piknikais, eskursijomis ir visu kuom tik choras gali būt produktingu. Jie darys savo atskirus susirinkimus, kurių nutarimai bus perduoti dainuojančiam skyriui, ką pastarasis turės pildyti. Rėmėjų skyriaus galios įgavimas turės būti laipsniškas:

Kol nebus 5 narių, rėmėjai bus tik su patariamu balsu; nuo 5 iki 10 turės sprendžiamą balsą; galės dalyvauti posėdžiuose ir administracijos posėdžius siųsti delegatus; nuo 10 iki 15 narių, daro savo atskirus posėdžius ir nutarimus, liečiančius dainuojantį skyrių prisiunčia jo administracijai, kuri sulig nuožiūra turi juos pildyti; nuo 15 iki 20 narių jau duoda ne kaipo patarimus, bet įsakymus. Reikia kur gastroliuoti—neturi būt atsakymo, reik šę ar tę vykty su programa—taip pat be atsakinėjimų. Kuomet yra 20 narių, tada perima ir visą chorą išdą, ir rėmėjų skyrius tuomet tampa dainuojančiojo skyriaus pilnateisiu šeimininu—globėju.

Manau rėmėjų rasis gerokai, nes ši organizacija turi rūpėti kiekvienam susipratusiam lietuviui (gali būti ir kitataučiu). Rėmėjais gali būt ir provincialai, dagi ir gyvenanti svetimose, tik jie skaitys rėmėjais neaktyviais, ir jų balsais aktyvieji negalės naudotis. Apart šio, tiek rėmėjai aktyvūs, tiek neaktyvūs mokės metinę mokesnį 5 pesus. Šio neišpildęs negali būt jokių rėmėju.

Tad darban draugės ir draugai! Nepraleiskime šio svarbaus uždavinio, nuo kurio priklauso mūsų dailės ateitis! Kuomet dainuojantysis skyrius turės veiklą ir rūpestingą savo globėją, tuomet pastarasis galės visa drąsa išeiti į dailės veikimą.

Jeromė

PASIKALBĖJIMAS PETRO su DĖDE.

—Labą rytą, dėde, kur taip ilgai buvai dingęs?

—Vazinėjau, Petrai, su cnatlyvais darbais.

—Kuriam krašte?

—Nuvažiuavau į Vižą Diego, ba girdėjau kad ten randasi daug gringų.

—Ką, ar norėjai juos valdžiai skusti?

—Ne, norėjau, vaikel, juos į šventą knygą užrašyti.

—Na, ir ką—tamejau?

—Karamba! Petrai, ir ten žmonės neviežlybi. Užėjau pas savo buvusį amigą, su kuriuo Lietuvoj kartu naktigonėj jodavom ir pas mergas eidavom. Aš jam išvirožinau, kad mums reikalingas dvasiškas asaba ir kad jis turi duoti pinigų.

—Gavai?

—Kur tau! Visiškai nežinėjau, kad jis jau ne mano amigas. Mums besišnekant apie kraują, žiūriu jo boba pasiima „Rytojų“ ir čitoja. Sakau jai: „Kūma, jau tu prapuolus amžinai. Duok man penkis pesus, tai išsigelbėsi ne tik nuo poušednų griekų ale ir nuo smertelnų. Mes partrauksim lietuvišką šventą asabą.“ Tai ji kad šoks. „Kas tamsta toksai esi?“ klausia manęs. Sakau, „Petro dėde.“ Tada ji atidarė kvateros duris ir sako: „Laukan iš kambario. Fašistams ir jų agentams pas mane vietos nėra. „Mislinau, kad mano senas amiga stos už mane, bet kur tau. Kad kiek būčiau gavęs karšči.

—Reiškia, Vižą Diegoj nieko negavai?

—Nieko, Petrai, ba ten žmonės dideli bedieviai ir bepoteriai. Visi čitoja „Rytojų“ ir bedieviškas knygas.

—Juk ir tu pats, dėde, skaitai „Rytojų“, ar ne?

—Taip, aš čitoju, bet neperku.

—Kur gauni?

—Pasivagiu nuo Domingo.

—Vadinasi, tu, dėde, esi kur kas blogesnis už pačius blogiausius. Tu puoli ir persekioji kitus žmones, kurie skaito „Rytojų“, ir skelbi jiems, kad tai griekas skaityti, o pats jį skaitai pasivogdamas,

—Matai, Petrai, aš jį čitoju todėl, kad ten rašo apie visas marnastis svieto, apie politiką ir kitus paibelius. Kūmas Bačkinis

taipgi čitoja, ba mes esam tilingantai, o kiti paprasti gringos, tai kam jiems čioti, bolševikų gazetės, jiems pakanka „Saltinio“ arba kantičkų karunkai pagiedot.

—O kur kitur buvai nuvažiavęs, apart Vižą Diego?

—Į Berisso.

—Ir ten nieko negavai dėl kunigėlio?

—Berissoj, vaikel, gringos didesni bedieviai, negu Vižą Diegoj. Aš užėjau į lietuvišką fondą. Išgeriau kelis čiopus ir paskui prašėu pinigų dėl kunigo parkvietimo. Tai kad pradės jie juoktis ir šidyti mane. Sako, mes nuo kunigų pabėgom iš Lietuvos, tai kam čia jų mums reikia. Jei tau reikia kunigo, sako jie, tai važiuok atgal į Kauniją, ten rasi net su kaupu. Visai blyvyzgojo ant manęs ir dievo. Aš iš to susikrimitimo, Petrai, turėjau daug gerti, kad savo razumą į parėdką atvedus. Pragėriau visus pinigus ir iš Berisso turėjau pėsčias pareiti į Buenos Aires.

—Tai puiku, kad Vižą Diego ir Berisso lietuviai taip susiprato ir neduoda pinigų dykaduonio partraukimui. Tai yra progresas, dėde. Tas parodo, kad kunigas nereikalingas nė Buenos Aires, nė kitų Argentinos miestų lietuviams. Jo užsimanė tik keli fašistų bernai, kurie trokšta čia sustiprinti savo pozicijas. Bet ir jie patys pinigų tam tikslui nebeduoda, ale šaukiasi į tuos darbininkus, kurie sunkiai dirba, kuriems reikalinga apšvieta, o ne tamsinimas.

—Man tai nieko, Petrai, ale ką aš dabar turėsiu pasakyti tiems, kurie mane siuntė ieškoti pinigų? Bėgsiu greit į almasiną išmesiu kelis čiopus, o paskui eisiu pasakyti Agotai Bekelaiti, kad nelauktų būti kunigo gaspadine, ale kad eitų į frigorifiką žarnų parėdkavoti. Buenos dias, Pedro.

—Lik sveikas, dėde.

Dūšių rašytojas.

Kunigas nuėjęs pas davatką sako:

—Dūše, matau tu esi gera maldininkė. Kiekvieną dieną mėgsti melstis už naują dūšią. Už tai aš tau parašysiu dar vieną dūšėlę.

—Ačiu, ačiu, tėveli—sako davatkėlė.—Rašyk, tik žiūrėk, kad ji gyva nebūtų.

KORESPONDENCIJOS.

BALSAS IŠ BRAZILIJOS.

Vienas buenos-airietis gavo laišką nuo tulos Brazilijoj gyvenančios lietuvišės, dirbančios kavos plantacijose, kuri tarpe kitko rašo:

„Pati nežinau, kas reikės daryti, ar jau pasiėmus virvę eiti ir pasikarti, ar dar laukti kokios pernainos, nes ta kava—tegul ją perkūnas trenkia visą tai nereikės ant josios savo prakaitą lieti ir paskutinę sveikatą eisti. Nežinau, jeigu reikėtų netus laiko pergyventi tose plantacijose, tai gal ir galas pareitų, nes kurios atvažiavo su savais, atsiverkė kiek tik nori, o čia visgi sverimas ir gana, tai vis ramkos save. Tai gi vienu žodžiu labai sunku ir nėra kas daryti. Tai gi kaip jūs rašėte, kad pabėgti, be kaip? Kokiu būdu iš tenaitės pabėgti? Juk tai gali būti labai blogas dalykas. Dabar manome bėgi iš kavos plantacijų į Sao Paulo, bet tikrai nežinome, kaip gali pasisekti. Jei gu gerai pavyks, tuomet parašysiu kitą laišką iš Sao Paulo, o jei kito laiško tuoj negusite, tai parašysite ant to paties adreso.“

DARBININ. LAIMĖJO STREIKĄ.

Montevideo.—R. Co. dirba apie 100 darbininkų autobusus. Yra keli ir lietuviai. Darbdavys sumanė paliuosuoti 9 darbininkus, kas jam ir pavyko laikinai padaryti. Bet vėliau paikti darbininkai prieš tai užprotstavom, kodel jis taip pasielgė. Darbdavys teisinosi, darbo nėra. Darbininkai, matydami, kad tai ne tiesa, lapkričio 14 d. apskelbė streiką ir streikavo pustrėčios dienos, reikalaudami priimti atgal darbininkus. Nuėjus streikieriams pas dirbtuvės vartus, jiems buvo pranešta, kad dirbtuvės uždaryti, uždarė. Išėjo ir sindikatas, kuriam darbdavys aiškino sulyg savo išgalvojimo. Jis sakė, kad darbininkai atleisti dėl to, kad ne mokėję darbo. Bet jam buvo pasakyta, jeigu jie nebūtų mokėję darbo, tai kam tu juos laikei po 2 ir net 4 mėnesius. Paskui sakė, kad neturįs visiems darbininkams darbo. Tuomet jam buvo pasakyta, jeigu neturi pakankamai darbo, tai lai visi darbininkai dirba po mažiau. Negalėdamas niekaip išsisukti darbdavys turėjo pripažinti darbininkų reikalavimus ir išmesti iš darbo buvo priimti atgal. Tai matot, draugai, ką reiškia darbininkų vienybė!

Biržų Proletaras.

LAPKRIČIO REVOLIUCIJOS APVAIKŠČIOJIMAS PAS MUS.

Montevideo.—Lapkričio 6 d. ir mes apvaikščiojome Lapkričio Revoliucijos dešimtmetines sukaktuves. Prasidėjo 9 val. p. p. Aš ir keli kiti lietuviai darbininkai nuėjome pas 2 ir 3 rajono komunistų partijos klubbą, kur turėjome susirinkti visi ir pradėti apvaikščiojimą. Iš ten visi būrij nuvykome pas Komunistų Partijos dienraščio „La Justicia“ redakciją. Ten radome didelį būrį žmonių ir iškeltą raudoną vėliavą. Buvo trumpos prikalbos kastižanų kalboj. Po prikalbų buvo sveikinimai Rusų Revoliucijos laimėjimo ir aiškinimas tikslas šios šventės. Visur dainos ir šauksmai „Vivā Revoliucijai! Viva Sovietų Respublika!“ Iš ten maršavome į 18 Julio gatvę, kur turėjome pilną susirinkimą. Dalyvavo keli tūkstančiai darbininkų. Vienų tik raudonų vėliavų buvo 48. Nešė įvairių tautų darbininkai: italai, žydai, ir, aišku, vietiniai, kurių buvo didelis nuosimtis. Iš čia maršavome iki Laisvės Rar

ko, o iš čia—į „La Justicia“. Tuo met jau pradėjo skirstytis kas sau. Matot, draugai darbininkai! Nors pasaulio buržuazija visai šmeižia Sovietų Respubliką, tačiau darbo žmonės visuose žemės kamnuolio kampuose myli ją ir apvaikščioja jos laimėjimus su dideliu pasišventimu ir iškilmėmis.

Biržų Proletaras.

NELAIME FABRIKE.

Montevideo.—Spal. 21 d. Swifto fabrike, kailių dirbtuvė, ištiko nelaimė. Trūko mašina, kuri džioviną kailius. Sunkiai sužeidė vieną darbininką, kuris ant tos mašinos dirbo. Laimė, kad daug darbininkų nebuvo dirbtuvėje, nes būtų tas pats atsitikę ir su kitais. Mašinos trūkimo priežastis: senumas ir netinkamumas jos. Ji senai reikėjo išmesti į lauką, kai po niekam netikusį. Bet mat Swiftas labai mažai skaito žmogaus gyvybę. Spal. 22 d. radome stovinčią naują mašiną. Vadinasi, darbdaviai turėjo geresnę mašiną, bet jos nedavė naudoti tol, kol ana sutrūko ir smarkiai sužeidė darbininką.

Kasabietis.

PADĖKA CHICAGOS DARBININKAMS.

Montevideo.—LDADPA 2-ra kuopa reiškia širdingą padėką draugams čicagiečiams, kurie nepamiršo mūs šitoj šalyj vargstančių ir prisuntę gerų knygų ir laikraščių. Švieskimės, draugai, ir stiprinkimės, kad pasiliuosuotum iš šitos nelygybės, kurioj priversti nešti sunkų gyvenimą.

Kasabietis.

ZARATE F. C. C. A.

Pastarasis miestelis randasi 92 km. nuo Retiro važiuojant geležinkelio keliu. Ant jo stovi ant upės Paraną kranto randasi darbdavietės: du frigorifikai iš kurių vienas silpnai eina ir yra abėjų kompanijų žibalo sandėliai. Gyvena keletas ir lietuvių, kurie yra neorganizuoti—neskaito „Rytojus“, Būtų jau laikas draugams Zaratiečiams organizuotis į darbininkų organizaciją—LDADPA. ir skaityti laikraštį „Rytojų“.

Tai gi į darbą draugai Zaratiečiai!

Pranas Dzukas.

DĖLEI AIŠKUMO.

Berisso.—„R“ num. 34-tam patėmėjau, kad Gringutis sako, kad „V“ Dr-jos susirinkime buvo neteisingai nubalsuota. Čia konst. X1 skirsnyš parodo, kad visuotinis draugijos susirinkimas skairo si nemažiau dviejų trečdalių narių, bet jei nesusiurinkame pirmame susirinkime minėtas skaitlius 2-ju trečdalių narių, tai antras susirinkimas turi pilną teisę spręsti visus draugijos reikalus, kai jo įgaliotas būnant ir mažiau narių. (2) Atidarius visuotiną susirinkimą ir pradėjus veikti apie draugijos reikalus (neprivalo) naujai išsiskirti pakol nepabaigta svarstyti apie draugijos reikalus dalykus, bet kurie nariai išvaikščioja pirm svarstymo, ar per svarstymą visai neatėję, neturi protestuoti antram susirinkime, kas tapo nuveikta.

O čia po perskaitymo protokolo pirm. užklausa, ar visi sutinka su protokolu, tai T. Žebrauskas pasakė, kad jis nesutinka ir įstatai rodo, kad nedalyvavęs susirinkime negali protestuoti. Gringutis net isybė sako, būk emė balsą J. Šakalis. Pirmiausia emė balsą T. Žebrauskas. Gringutis sako, kad aš priklausau daugiau kai dešimts metų ir dar įstatų nesuprantu. Aš įstatų suprantu ne-

mažiau kai jis arba kiti dr-jos nariai.

Toliau Gringutis sako: pirm. paprašė pakelti rankas, ar sutinka su įstatais ar ne. Supranama, jei kas priklauso prie draugijos, tai tas ir sutinka su įstatais, o kas nesutinka, tas visai ir neatsilanko. Ir čia Gringutis rašo: kada pakėlė rankas, tai buvo 47 prieš vieną, bet tai neteisybė, nes buvo daug tokių kurie susilaikė nuo balsavimo.

Čia primenu korespondentams, kad jie rašinėty teisingas žinias iš Berisso.

Francisco Dalinda.

LDADPA 6-KUOP. NARIAMS CORDOBOJ.

Nekurie draugai yra kuopos nariais, bet atsineša link jos labai šaltai. Jie pagave naują draugą, jam pataria stoti į sau simpatizuojančias organizacijas, bet apie LDADPA kuopą nieko nepasako.

Nauji draugai paskui sužinoje apie LDADPA stebisi, kad kuopos nariai slepia nuo jų savo kuopą. Jie sako: „Visuomet geriau prigulėsiu prie LDADPA, negu prie kokių kitų“. Draugai! Neslėpkim nė nuo vieno apšvietos draugijos, nes tokis pasielgimas, tai didelis prasižengimas prieš apšvietos darbą ir didelė skriauda tam, kuris trokšta dirbti sykiu su mumis. Būt gerai, kad atėityt tas neatsikartotų.

Kuopos Narys

REDAKCIJOS ATSAKYMAI.

B. K. K-niui.—Draugo straipsnelis prie progos bus sunaudotas; šiuo kartu turime bėgamaisiais klausimais eibes raštų, gi vietos—permažai.

V. J. Toločkai.—Tamstos rašinėlis tilps sekančiam numeryj.

AUKOS „RYTOJAUS“ NAUDAI.

Montevideo.—Lapr. 13 d. LDADPA 2-ros kp. prakalbose aukojo „R“ naudai sekantieji asmenys:

Po 1\$: F. Budreika, V. Milgintis, V. Bakšys, Alm. A. Bahrauskas, Š. Antanovas, Mar. Dagt, X-Y.

Po 50 c.: Juozas Špokas, Jonas Špokas, A. Skeirys, E. X., A. Kurkietis, J. Čaplikas, P. Paukštis, J. Jeskevičius, J. Mažutis, J. Baškuonis, P. Butiškis, K. Vilušis;

40 c.: J. Navadunskis;

30 c.: J. Rapšys ir B. Juočis;

25 c.: J. Bišliukas;

Po 20 c.: B. Zūklys, P. Jesnievičius, P. Kavaliauskas, A. Markovas;

Po 15 c.: J. Samys, P. Akstinas, J. Zmitravičius, V. Lukaševičius;

Po 10 c.: O. Lūšienė, St. Lūšys, A. Talinas.

Išviso \$15,45 (uruguajiskais).

Visiems aukotojams didelis ačiu!

Sekret. J. Paukštis.

ATLIKO SAVO PEREIGĄ.

Užbaigė lipinti „Rytojus“ Spaudos Preso ir Namų Fondo knygeles:

Ur. Tarvydaitė Nr 119; ir J. Bičliauskas Nr 59.

SUAREŠTAVO REDAKTORIŲ.

Fancijos valdžia suareštavo francūzų komunistų dienraščio „Humanité“ redaktorių Francois Gay už tai, kad pastarasis talpino savo laikraštį straipsnius, šaukėčius jūreivius prie kovos už geresnį savo gyvenimą. Jam grėsia ilgi metai kalėjimo.

Kairo.—Aigipto atstovų butas išrinko savo prezidentu Mustafa Bey.

Vietos Žinios.

Piknikas, kas tik gyvas.

Kad sekantis didžiulis piknikas (kuris įvyks 11 gruodžio, Quilmėje) bus gražus, didelis ir įdomus, to niekas neužginčys. Prie to jis bus pirmas šį pavasarį. Rengiamas LDADPA 1-os kuopos iniciatyva „Rytojaus“ naudai.

Kas bus piknike? Visų pirmiausia, aišku, šokiai prie geros muzikos. Paskui seka Laisvės Choro dainos, — naujos dainos, — kurias jis išsijusęs rebesimokina. Trečias — drg. M. Rasodos prakalba apie Lietuvą, jos politiką ir kitus dalykus. Bus ir daugiau svarbių dalykų, kuriuos pamatysite patys.

Įžangė? Labai pigi: tik 30 c. vyrams, o moterims — 20 c.

Taigi kiekvienas ir kiekviena, mūsų skaitytojai, rėmėjai ir simpatikai prašomi dalyvauti ir savo draugus, drauges atvesti. Nesigailėsite, o tuo pačiu sykiu paremsite darbininkiską apšvietą.

Kaip nuvažiuoti? Galima važiuoti traukiniu F. C. S. arba tranviju N 22 (raudonas), kuris nuvež iki Quilmes stoties; nuo čia sėstis į tranvijų su užrašu „Balneario“ ir važiuoti iki pat jūrės. Čia išlipus matysis iškaba su užrašu „Lietuvių Piknikas“.

Mokyklėlis darbai.

Pereitą penktadienį mokyklėlėn atsilankė apie pusę šimto klausytojų. Buvo dėstoma Politinė Ekonomija. Deje, tik dv. knygi (įžanga į Politinę Ekonomiją) viso teturėta. Kurie draugai turite tu knygų, prašomi atsinešti sekantį penktadienį — pasidalinti. Drg. Kaikaris, kuris šiose pamokose nebuvo atsilankęs, skaitys referatą apie darbo unitą, o jei jis neatsilankys, tai drg. Sikeris turės paruošęs referatą apie tai, kaip tvarkyti COOR.

Aliochinas laimėjo.

Iš 34-to lošimo rusas šachmatistas, Aliochinas, laimėjo pasaulinio šachmatisto vainiką, nugalėdamas savo oponentą Capoblanką, kubietį. Jis išlošė 6 lošius, o Capoblanka — tik 3. Sykiu Aliochinas laimėjo ir \$10.000.

Telegramos skelbia, kad žmonės SSSR labai domėjosi tuo tornyru. Sakoma, kad jei Aliochinas norės, jis bus įsileistas į Sovietų Respubliką, nepaisant, kad revoliucijos metu jis iš ten pabėgo. Rusai yra dideli mėgėjai šachmatų ir todėl nori, kad jaunuomenė lavintųsi tame sporte.

Iš 1-mos kuopos susirinkimo.

Š. M. gruodžio 4 d. įvyko LDADPA 1-mos kuopos cėlinis susirinkimas, dalyvaujant nemažam skaičiui narių; prisirašė prie kuop. naujų narių sekanti draugai: Stepas Butkevičius, Povilas Stasiškis, Zofia Bartaševičienė, Ursulė Jurgelaitienė, Viktoras Trakalaitis, Jonas Jokubaitis, Vincas Barzdžius, Antanas Bandis, Kazys Kvedaras. Iš cėlinio dienotvarkės punktu pikniko rengimo klausime 11 d. šio

mėn. tapo išrinkta komisija į kurią pateko: Undraitis, Staneika ir Andriuska, kurie ims pirmenybę viso pikniko tvarkyme. Toliaus svarstyta klausimas, narių atsilikusių su mėnesiniu mokesčiu iš fin. sekretoriaus pranešimo pasirodė, kad didelė dalis narių atsilikę net po 4-5 mėn. Nutarta paraginti minėtus narius per „Rytoją“.

Mano nuomone, ar ne būtų parankiau, kad kuopos valdyba paskirtų vieną asmenį surinkimui tų mokesčių iš narių, kurie keli mėnesiai atsilikę, apsilankant pas juos į namus; kaip kad yra daroma čionykščiose organizacijose (sindikatuose).

Iš praėjusio susirinkimo protokolo pastebėta, kad buvo išrinktos net dvi revizijos ksmisijos: viena del 1-mos kp. peržiūrėjimo finansinio stovio, antra del centro komiteto, bet pasirodė, kad tos dvi komisijos iki šiol jokio raporto neišdavė. Patartina, kad draugai patenkę į minėtas komisijas pasirūpintų užduotą darbą išpildyti.

Sužinojus, kad „Rytojas“ b-vė ruošia šokių vakarą ant gruodžio 17 d. Avellanedo, nutarta dalyvauti jame ir raginti visus kitus darbininkus imti dalyvumą.

1-mos kp. Korespondentas.

„Rytojaus“ Rėmėjai.

Andai d. A. Stalioraitis nuvyko į Berisso nusiveždamas literatūros, kurios pardavė virš už \$10. Nuvykus į Berisso d. Rasodai d. M. Sabalis įteikė \$21, o d. A. Vaitkus — virš \$16. Tai vis pinigai už literatūrą, laikraščius ir kt. reikalus.

Berissos draugai džiaugiasi, kad einame prie „Rytojaus“ padidinimo. Tie ta žuči tame visais būdais.

Berissiečiai d. Ignas Staniulis išlipinė P. ir N. F. knygutės num. 188 (už \$3), o d. Jonas Jaučeris — už \$2. Pinigai priduoti per d. Sabali.

Drg. V. Šulcius aukuoja S. P. ir N. F. reikalams \$1.

Užbaigė lipinti S. P. ir N. F. knyges: B. Gladutis ir Jurgis Mekas.

Pajieskau brolių Kvedarų. Antano, Jono ir Jurgio Krimešikių kaimo, Inžintų valsčiaus, Rokiskio apskrities. Antanas 27 m. Paskutiniu kartu jį mačiau 1915 metais Dvinske; Jono nuo geg. mėn. 1913 m. nemačiau, girdėjau gyvena Sov. Resp.; Jurgis tarnavo Lietuvos kariuomenėje ir buvo sakyta, būk ai 1920 m. lenkų nelaisvėj miręs, nors tikrų žinių nėra. Kas apie minėtus asmenis žinote, prašau man pranešti, už ką būsiu labai dėkingas.

Kazys Kvedaras, Puenteito 2333, dep. 2, Buenos Aires, Rep. Argentina.

Dr. S. SCHAVELZON

Veneros ir vidurinių ligų gydytojas. Nuo 15 iki 17 B-do Irigoyen 1017. U. T. 23 B. Orden 0905

A. F. R. DE BUGUEYRO

Partera

Suteikiu moterims pagalbą prieš gmdymą, laike gimdymo ir duodu naujagimius patarimus etc.

CALLE IOMA 1385
Avellaneda — Dock Sud

A. BONDAREV

Dantistas ir chirurgas

Gydo dantis ir burną. Deda stiprius auksinius, baltus dantis ir daro kaučuko, olumino bei aukso tilteius. Traukia dantis be skausmo (su anestesia). Išvalo dantis ultra violetiniais spinduliais.

Priėmim valandos:

9: 30 - 11: 30 - 13: 30 - 19: 30

CORIENTES 2475; U. T. 4371
Buenos Aires. Cuyo.

Fotografia

«BELLAS ARTES»

DOMINGO EPIFANI

Specialistas darantis paveikslus jaunavedžių, grupių, atskirų asmenų ir vaikų. Pailso paveikslus įvairaus užuom aliejiniais dažais, pašeilu ir alavaru liais. Kainos priėnamos. Užsakymai duodami ir įsmokėjimui. Lietuviai kviečiami atsilankyti. Tuzinas atvirukių kainuoja \$3,05

AVELLANEDA

RUBSIUVĖ «ELSPORTMAN»

Geros medžiagos, kazimierinės, atsakančiai ir už priėnamą kainą dirba vyriškus rūbus diplomuotas siu-
vėjas:

JUAN MILAŠENKO

MONTEVIDEO 358 BERISSO

DANTŲ KLINIKA «MATTIA»

Dr. Al. Mattia
Dantų gydytojas ir chirurgas. Buvusis direktorius ir profesorius Volinsko Universiteto.

Gydoma, biombuojama, ir traukiama be skausmo.

Daroma visų rūšių dantys: auksinės karūnėlės, kaučuko tilteliai su baltais dantimi. Del lie-
tutvių imigrantų teikiama nuolaida. Darbininkai priimami nuo 7— 10 vv. Kalbama rusiškai.

Dr. Al. Mattia
U. T. 47-5214; Rivadavia 2786
Cuyo Plaza Once.

VAISTINĖ «CARLSBAD»

Calle Facundo Quiroga 1441
Dock Sud.

Fr. Mr. Fr. Huespaur

Kiekvienas atsilankiusis asmuo gauna reikalaujamų vaistų arba medikamentų. Kalbu vokiškai, čekiškai ir kastyžiškai.
U. T. 22, Avellaneda 7596

Dr. A. Geršunov

Veneros ir vidurinių ligų. Nuo 1 — 5. Kalba rusiškai.
Corientes 2315; U. T. 1818 Mitre.

Volco Restoranas

Užganėdina kiekvieną, kuris tik atsilanko. Lietuviai kviečiami atsilankyti ir persitikrinti. Valgiai gaminami sulyg rusų, vokiečių skonio. Kainos priėnamos.

Taipgi išnuomojam nakvynėm kambarius, pavieniams ir šeimynoms. Kainos priėnamos.

Palaišome keleivių daiktus ir priimame laiškų. Visus kviečiame atsilankyti, o užtikrinam, kad būsite patenkinti. Įėjimas nuo N. L. ALEM 654, ir iš gatvės 25 de MAYO 671 ir 685 (Arti Retiro ir Imigracijos) Buenos Aires

JEI NORITE PASIUSTI PINIGUS Į LIETUVĄ UZ PIGIĄ

KAINĄ DOLERIAIS, KREIPKITĖS Į

INTERNATIONALE

Viktoria 1173

Buenos Aires

korespondentas

PRAMONĖS IR PREKYBOS BANKOS PRAGOJ

Siunčiame Dolerius į Lietuvą ir kitus kraštus už daug pigesnę kainą negu kitos įstaigos.

Priimame pinigų apsaugon, mokame 4% metams, pinigų gražiname ant kiekvieno pareikalavimo kliento be jokių užtrūkdymų. Parduodame laivakortes į Lietuvą arba iš Lietuvos numazintomis kainomis ant patogiausių ir greičiausių laivų.

Laiškus iš Lietuvos galima adresuoti ant mūsų antrašč kuriuos priduosime greitu laiku į gyvenamąją vietą

Internationale

Viktoria 1173

Buenos Aires

Šioje įstaigoje galima susikalbėti ir lietuviškai

Keliaavimas

į ten ir atgal per bet kurį Europos uostą

MODERNIŠKAIS ir GREITAIS LAIVAIS — «MASILIA» — ir «LUTETIA» —

kelionė į 16 dienų

3 čioji kėsė visiškai pertvarkyta: moderniškai kambariai (kajutės) su 2, 4, 6 lovomis; puikios valgymui salės su stalų patarnautojais, kalbančiais įvairiomis kalbomis.

PARDUODAME ATSIKVIETIMUI LAIVAKORTES

žemiausiomis kainomis ir išsimokėjimu. Darome pinigines perlaidas sulyg dienos kurso be jokių apsunkinimų.

— CASA CENTRAL —

MEDDA LTDA

SARMIENTO 402, kampas Reconquista
Buenos Aires

SAN MARTIN 699
Rosario

\$ 175 m/n

Laivakortės iš ir į Europa

Kas 14 dienų laivas

„DEUTSCHE SCHIFFSAGENTUR“
439 Reconquista 439